

VESANNON KUNNAN LAUSUNTO POHJOIS-SAVON PELASTUSLAITOKSEN PALVELUTASOPÄÄTÖKSESTÄ 2020 – 2023

Khall 190 §

Pohjois-Savon pelastuslaitos vastaa maakunnan alueella pelastustoimen tehtävien hoitamisesta kuntien kanssa laaditun yhteistoimintasopimuksen mukaisesti. Pelastuslain (379/2011) mukaan alueen pelastustoimi laatii palvelutasopäätöksen, jossa päätetään pelastustoimen tuottamien turvallisuuspalveluiden tasosta ja tavoitteista sekä toimintojen järjestelyistä ja kehittämistoimenpiteistä. Pelastustoimen palvelutasosta päättää aluepelastuslautakunta kuntia kuultuaan. Pelastuslaitoksessa on valmisteltu uusi palvelutasopäätösehdotus ajalle 1.1.2010 – 31.12.2023. Voimaan tullessaan päätös kumoaa aluepelastuslautakunnan 28.10.2015 hyväksymän palvelutasopäätöksen.

Palvelutasopäätöksessä on selvitetty alueella esiintyvät uhat ja niistä aiheutuvat riskit, määritelty toiminnan tavoitteet ja käytettävät voimavarat. Palvelutasopäätöksen perustana toimii alueen riskianalyysi sekä pelastuslaitoksen visio ja strategia. Palvelutasopäätös sisältää myös katsauksen pelastuslaitoksen toimintaan ja nykytilaan. Poikkeusolojen järjestelyt on kuvattu tarkemmin pelastuslaitoksen valmiussuunnitelmassa.

Pelastustoimen keskeisenä tavoitteena on ihmisten turvallisuuden parantaminen sekä onnettomuuksien ja niistä aiheutuvien seurausten vähentäminen. Pelastustoimen palvelutason tulee vastata alueella esiintyviä onnettomuusuhkia. Pelastustoimi on suunniteltava ja toteutettava siten, että onnettomuuksien sekä tulipalojen ennaltaehkäisy on järjestetty ja että onnettomuus- ja vaaratilanteissa tarvittavat toimenpiteet voidaan suorittaa viivytyksettä ja tehokkaasti.

Palvelutason ylläpitäminen ja kehittäminen toteutetaan pelastuslaitoksen vuosittain hyväksyttävän talousarvion puitteissa. Kuntien lausunnot pelastuslaitoksen talousarvioon ovat viime vuosina sisältäneet toiminnan ja talouden sopeuttamistoiveita. Maakunnallisen paloasemaverkon ylläpitäminen edellyttäisi kuitenkin lähivuosina kahdeksan uuden paloaseman rakentamista, joka lisää huomattavasti pelastuslaitoksen maksamien pääomavuokrien määrää ja näkyy siten kuntien maksuosuuksissa.

Palvelutasopäätösehdotus vuosille 2020 – 2023 sisältää talouspaineiden johdosta jo ilman pääomavuokrien nousuakin muutamia muutosehdotuksia aiempaan päätökseen verrattuna. Ehdotuksessa mm. varauduttaisiin siihen, ettei 24/7 –paloasemien henkilövahvuuksia pystyittäisi aina pitämään nykymallin mukaisesti väh. 1+3 vahvuusina (esimies ja kolme palomiestä). Myös ns. päiväpaloasemien henkilömäärät alittaisivat tavoitevahvuudet nykyistä useammin. Vahvuuden pienentäminen tarkoittaisi tietyissä tehtävissä palvelutason laskua ja toiminnan hidastumista.

Vahvuuden 1+3 vakinaisella 24/7 –paloasemalla määrittää pelastussukellusohje. Ohjeen mukaan savusukellustehtävä voidaan aloittaa turvallisesti, kun pelastusyksikössä on vähintään neljä savusukelluskelpoista henkilöä (tehtävätasot 1 ja 2). Kokenut savusukelluspari voi aloittaa toiminnan alle 1+3 vahvuudessa palon ollessa pienessä kohteessa, kuten asuinrakennuksen yhdessä huoneistossa. Samankaltainen tilanne on myös pienemmillä ns. päiväpaloasemilla, joilla henkilöstö työskentelee virka-aikana.

Khall 190 §

Pelastushenkilöstön määrä ei ole aina tavoitevahvuuden mukainen esim. lomien ja muiden virkavapaiden aikana. Henkilövahvuuden 1+3 alittuessa vaativammassa savusukellustilanteessa jouduttaisiin käyttämään vaihtoehtoisia sammutusmenetelmiä henkilövahvuuden täydentymiseen saakka.

Pelastustoiminta voidaan aloittaa pienemmälläkin (kuin 1+3) vahvuudella ja osa pelastustehtävistä voidaan suorittaa kokonaan pienellä henkilöstömäärällä. Häätäkeskuksen Erica-järjestelmä hälyttää tehtävälle kykyjä vaativia resursseja niin monelta paloasemalta, kun ennakkoriskiarvion perusteella on tarvetta.

Ehdotus sisältää I-tason välittömän vesisukellusvalmiuden ylläpitämisen 1.1.2020 alkaen vain Kuopion Neulamäen paloasemalla, josta vesisukeltajat lähtevät tarvittaessa koko maakunnan alueelle. Varkauden paloasemalla on ylläpidetty ajallisesti noin 50 % vesisukellusvalmiutta. Pintapelastusvalmius pidetään yllä kaikilla 24/7 paloasemilla ja muilla asemilla pyritään ylläpitämään III-tason pintapelastusvalmiutta.

Aluepelastuslautakunta pyytää Pohjois-Savon kaupungeilta, kunnilta ja Itä-Suomen aluehallintovirastolta lausuntoja palvelutasoesityksestä 18.11.2019 mennessä.
(valm. toim.siht. SI)

Liitteenä n:o 1 pelastustoimen palvelutasopäätösluonnos.

Kunnanjohtajan päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää hyväksyä Pohjois-Savon pelastustoimen palvelutasopäätösluonnoksen. Lausuntonaan kunta esittää seuraavaa:

Pelastustoimen kehittämistyössä ja toimenpiteissä otetaan jatkossa huomioon aikaisempaa vahvemmin väestön ikääntyminen ja syrjäytyneisyyden lisääntymisen tuomat haasteet ja ilmiöt.

Kunnan sijainti maakunnan reuna-alueella ja pitkät välimatkat nostavat esiin omatoimisen varautumisen tärkeyden, johon Pelastuslaitoksen tulee vastata mm. koulutuksella. Kuntien oheneva henkilöresurssi asettaa haasteita valmiussuunnittelulle ja Vesannon kunta toivoo Pelastuslaitokselta vahvempaa asiantuntijatukea tässä kuntalais-ten arjen turvaamiseksi tehtävässä tärkeässä tehtävässä.

Lisäksi erityisesti ensivaste- ja päivystyksen lähtövahvuuden turvaamiseksi, on tärkeää, että kunnassa on riittävä määrä pelastustoimen henkilökuntaa sekä vakinaista että sivutoimista (toimenpidepalkkaista). Henkilöstöresursseja ei missään tapauksessa saa pienentää Vesannolla. Myös maksuosuuksien perusteita tulee päivittää ja väestöpohjainen tarkastelu ja riskitaso tulee sisällyttää vahvemmin maksuosuutta määritteleväksi tekijäksi.

Päätös:

Hyväksyttiin.

Lisätiedot: Kunnanjohtaja Sanna Kauvosaari, 044 2825580, sanna.kauvosaari@vesanto.fi